

ZAPISNIK

sa LXXV sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 26. saziva, održane 10. februara 2020. godine

Sjednica je počela 10. februara 2020. godine u 11.15 časova.

Predsjedavao je prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, Ana Nikolić, Marija Čatović, Mirsad Murić, mr Sanja Pavićević i Nela Savković Vukčević .

Sjednici nijesu prisustvovali članovi/ica Odbora: dr Vera Bulatović, dr Strahinja Bulajić i mr Veljko Vasiljević.

Rad sjednice su pratili predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći:

DNEVNI RED:

-Zapisnik sa 72. sjednice-

-Zapisnik sa 73. sjednice-

1. Predlog izvještaja o radu Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje za 2019. godinu;
2. Tekuća pitanja.

Zapisnik sa 72. sjednice Odbora usvojen je jednoglasno.

Zapisnik sa 73. sjednice Odbora usvojen je jednoglasno.

1. Prva tačka dnevnog reda - Predlog izvještaja o radu Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje za 2019. godinu

Predsjednik Odbora, **prof. dr Petar Ivanović** upoznao je Odbor da Predlog izvještaja o radu Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje za 2019. godinu sadrži pregled najznačajnijih aktivnosti Odbora u protekloj godini. Ukazao je da se prvi dio Predloga izvještaja odnosi na zakonodavni i nadzorni rad Odbora, dok su u drugom dijelu navedene međunarodne i ostale aktivnosti članova i Sekretarijata Odbora. Istakao je da, pored postignutog, treba insistirati na kontinuiranom radu, uprkos brojnim izazovima sa kojima se suočavaju članovi Odbora. Upoređujući početnu i proteklu godinu 26. Saziva Skupštine, naglasio je da je povećan obim (kvantitet), ali i kvalitet aktivnosti Odbora. Iznio je uvjerenje da u tekućoj - 2020. godini Odbor, ipak, neće biti u prilici da razmatri veći broj Predloga zakona, iz razloga što se održavaju redovni parlamentarni izbori, ali da se istovremeno otvara prostor za druge aktivnosti, kao što su konsultativna i kontrolna saslušanja, terenske posjete, međunarodne aktivnosti i

drugo. Zamolio je članove Odbora da kandiduju teme za koje smatraju da su od značaja za rad Odbora, kako bi se pružila mogućnost da Odbor bude domaćin međunarodnim institucijama i organizacijama koje su vezane za pregovarački proces u kom je Crna Gora sudionik ili za teme značajne za pozicioniranje Skupštine Crne Gore. Saopštio je da je moguće prepoznati i događaje i procese, na međunarodnom nivou, u kojima bi Odbor trebalo da uzme učešća, kao što su regionalne inicijative, prezentacija Skupštine Crne Gore u institucijama regiona ili Evropske unije. Primijetio je da broj konsultativnih saslušanja, u odnosu na 2018. godinu, nije povećan, ali da je konkurentan sa brojem saslušanja koja su održana pred drugim odborima Skupštine. Saopštio je da je, i pored osjetljivosti tema koje su pred Odborom razmotrene, kakve su teme iz ekologije, zaštite životne sredine, planiranja prostora ispoštovano sve o čemu je rasprava vođena još 2017. godine sa svim subjektima koji su u raspravama učestvovali, počev od OEBS-a, do NVO-a.

Odbor je sa sedam glasova „za“ prihvatio Izvještaj o radu Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje za 2019. godinu.

2. Druga tačka dnevnog reda - Tekuća pitanja

a) Predsjednik Odbora **prof. dr Petar Ivanović** saopštio je da je Uprava za šume dostavila djelimične informacije, koje su do sad više puta tražene, a odnose se na koncesioni ugovor koje je d.o.o. „Vektra Jakić“ zaključilo sa Vladom Crne Gore 2007. godine. Istakao je da, s obzirom na precizno tražene dokumente, što je imalo za cilj bolju edukaciju članova Odbora, potvrdu dijela diskusije koja je iznijeta na konsultativnom saslušanju na temu: „Primjena Zakona o šumama“ i ostvarivanje boljeg uvida u oblast gazdovanja šumama, nije dostavljena kompletna tražena dokumentacija. Saopštio je da, ako Uprava za šume tvrdi da je tačno ono što je na konsultativnom saslušanju prezentovala, ne postoji nijedan razlog da ne dostavi i preostali dio tražene dokumentacije. Naglasio je da je jednostranom raskidu ugovora od strane Uprve za šume moralo prethoditi sravnjenje stanja između Poreske uprave, Uprave za šume i d.o.o. „Vektra Jakić“. Sravnjenje nije validno dok se precizno ne utvrdi koliko je bilo ukupno zaduženje d.o.o. „Vektra Jakić“ koje proističe iz ugovora, a koliko je iznosila ukupna doznaka koju je morala odobriti Uprava za šume. Saopštio je da neovlašćena prodaja dijela posječene drvene građe od strane Uprave za šume, a bez prethodnog sravnjenja, moguće implicira i krivičnu odgovornost. Ukazao je da sve ukazuje na potrebu kontrolnog saslušanja zbog važnosti i komplikovanosti pitanja u ovom konkretnom slučaju ali i u oblasti šumarstva. U slučaju da Odbor ocijene da je kontrolno saslušanje neophodno, na isto bi bio pozvan direktor Uprave za šume sa ciljem da se podaci realno predstave članovima Odbora i javnosti. Postavio je i pitanje kako će se sprovesti doznaka za tekuću godinu nakon jednostrano raskinutog koncesionog ugovora i sudskih presuda kojima se ne završava postupak po pravnim ljevovima, jer je izvjesno da će d.o.o. „Vektra Jakić“ nastaviti sa tužbama kojima se traže naknade za izgublenu dobit, ugrožavanje poslovanja, itd. U javnost je plasirana informacija da su narasla dugovanja po osnovu obaveza koncesionara, bez nedvosmislenog uvida u činjenice koliko je čega bilo doznačeno, a koliko posječeno i kakva je korelacija između zaduženja i količine posječene drvene građe, kao i da li obaveza koncesionara zavisi od količine doznačene ili posječene drvene građe. Iznio je uvjerenje da se ne može naplaćivati nešto što nije posječeno.

Poslanik Mirsad Murić, smatra da je problem nastao jer je velika količina doznačenih stabala ostala u ekosistemu i nije posječena. Poreska uprava i Uprava za šume, zadužili su, velikim iznosima, d.o. o. „Vektra

Jakić“ i za taj dio koji nije iskorišćen. Pri činjenici da je koncesionar uložio oko 80 miliona EUR-a u posao sa drvetom i zapošljava oko 300 radnika, nije jasno, kako je saopštio, čiji je interes da onemogući koncesionara da i dalje posluje. Naveo je da oko milion kubika neposječene drvene građe ima i ogromnu novčanu vrijednost.

Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović, saopštio je da, za razliku od koncesija na rude, vode ili šljunak, gdje se koncesionar zadužuje kubikažom, a koncesiona naknada utvrđuje i obračunava po kubiku izvađenog materijala, kod koncesija na šume postoji dvostepenost. Naime, ugovor o koncesiji sadrži navod koliko kubika je moguće dobiti, ali se ista količina mora doznačiti. Dakle, činjenica da neko stiče ugovorno pravo na određenu količinu ne znači ništa ako se doznačena količina i ne doznači. U slučaju d.o.o. „Vektra Jakić“ doznačena je manja količina od one na koju je preduzeće imalo pravo iz potpisanog ugovora. Dodao je da podatak koji je iznijet na konsultativnom saslušanju, da je izvezena oblovina, nije tačan, jer je izvezeno celulozno drvo koje se u kompaniji „Vektra Jakić“ ne može preraditi. Smatra da poslanike mora interesovati način poboljšanja primjene Zakona o šumama, da bi stepen efikasnosti korišćenja šume, kao prirodnog bogatstva Crne Gore, bio onakav kako je predviđeno strateškim dokumentima. Zato su i traženi Planovi gazdovanja šuma, jer je bez njih nemoguće izvršiti doznake. Pitanje je ko je vršio doznake, ako planovi ne postoje, jer Odboru nijesu dostavljeni. Ako postoje planovi, a doznake nijesu rađene u skladu sa njima, postavlja se pitanje zašto je tako urađeno. Mišljenja je da bi i interes Ministarstva i Poreske uprave trebalo da bude da što više naknade naplati od tako velikog koncesionara. Saopštio je da će ponovo tražiti da dokumenta koja nedostaju, a već nekoliko puta su tražena, budu dostavljena Odboru.

b) Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović, podsjetio je na zaključke koji su utvrđeni na 74. sjednici Odbora, na inicijativu poslanika Genci Nimanbegu. Odbor je sa sedam glasova „ZA“ donio sljedeće :

ZAKLJUČKE

1. Odbor je ocijenio da 25. februara 2020. godine, sa početkom u 11.00 časova, posjeti Maslinadu i uvalu Valdanos i uputi poziv da se posjeti priključe nadležni iz Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i drugih državnih institucija, te opštine Ulcinj, Biotehničkog fakulteta i udruženja maslinara „Valdanos“.
2. Odbor je pozvao Ministarstvo, nadležno za sprovođenje Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju, da do 01. marta 2020. godine, ispuni zakonom predviđene obaveze i donese Strategiju razvoja maslinarstva u Crnoj Gori i Program posebne zaštite Maslinade kojim bi se prepoznale kratkoročne, odnosno hitne mjere. Odbor sugerise da se prepoznate kratkoročne, odnosno hitne mjere fokusiraju na čišćenje/raskrčavanje pristupnih puteva u cilju omogućavanja pristupa unutrašnjosti maslinade Valdanos i postavljanje hidranata radi zaštite maslinade od požara.
3. Odbor je ocijenio da je neophodno da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u koordinaciji sa nadležnim inspekcijama intenzivira obilazak terena, utvrdi da li postoje primjeri nelegalne gradnje na prostoru Maslinade i uvale Valdanos, te da se izvještaj o obilasku ovog područja dostavi Odboru do 31. marta 2020. godine. U slučaju da su evidentirani primjeri nelegalne gradnje, Izvještaj treba da sadrži i preduzete mjere nakon inspeksijskog obilaska.
4. Odbor preporučuje Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja da obavi razgovor sa bivšim vlasnicima u cilju revitalizacije maslinade i mogućnostima implementacije predloga mjera sadržanih u *“Elaboratu o stanju maslinade Valdanos - Analiza trenutnog stanja i predlog mjera za*

revitalizaciju" koji je, na predlog samog Ministarstva, izradio Biotehnički fakultet u Podgorici 2017. godine.

c) Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović, saopštio je da su, po planu konsultativnih saslušanja, preostala saslušanja ne temu: „**Potencijali i turistička revalorizacija hotela „Galeb“, „Lido“ i „Jadran“ u opštini Ulcinj**“, „**Plovnost rijeke Bojane/Buna**“ i „**Solana – njen budući status, održivost i finansiranje**“. Odbor je odlučio da tokom marta održi konsultativno saslušanje na temu „Potencijali i turistička revalorizacija hotela „Galeb“, „Lido“ i „Jadran“ u opštini Ulcinj“.

Kako bi se mjere kojim se obezbjeđuje plovnost Bojane počele preduzimati u vrijeme niskog vodostaja predloženo je da saslušanje posvećeno Bojani bude održano tokom aprila.

Kada je u pitanju saslušanje na temu „**Solana – njen budući status, održivost i finansiranje**“, predsjednik Odbora **prof. dr Petar Ivanović** predložio je da se pozovu i predstavnici međunarodnih institucija koji su i do sad iskazivali interesovanje za to područje i aktivno učestvovali u aktivnostima vezanim za njenu zaštitu. Trebalo bi nedvosmisleno utvrditi cilj tog saslušanja kako bi se obavila kvalitetna priprema za njega, jer se ne mogu izjednačiti prikupljanje informacija o Solani i razmatranje pitanja od značaja za njeno očuvanje. Zbog obimnije pripreme za to saslušanje, predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović predložio je da se ono održi u maju, čime bi se sva planirana saslušanja okončala u prvoj polovini godine.

Poslanica Marija Ćatović predložila je da, sa stanovišta svojih ingerencija, Odbor razmotri Zakon o porezu na dodatu vrijednost zbog dvosmislenog tumačenja izraza „završena usluga“. Smatra da bi Odbor morao da se bavi i ovim Zakonom jer on ima široku primjenu u turizmu i ugostiteljstvu. Poseban problem predstavlja nerazumijevanje gostiju kod tumačenja pojma „završena usluga“, pogotovo zato što mu inspekcija daje jedno, a neki pravnici drugo značenje.

Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović predložio je da Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, razmotri spornu primjenu člana kojim se reguliše nastanak obaveze obračunavanja PDV-a u turizmu i ugostiteljstvu i svoju inicijativu, da se precizira taj član, uputi Odboru matičnom za razmatranje Zakona o porezu na dodatu vrijednost. Uz to, zapitao se da li postoji zakonsko uporište da nadležni inspektori ne moraju pregledati objekte koji nijesu prijavljeni, već samo one koji jesu prijavljeni. Ako je tako, zaključio je, i nema zakonskog osnova za pregled svih objekata koji služe sticanju dobiti u ugostiteljstvu, podstiče se siva ekonomija.

Poslanica mr Sanja Pavićević, saopštila je da je mišljenja da je od 2018. godine omogućeno nadležnim inspektorima da ulaze u sve, pa i objekte koji nijesu prijavljeni za obavljanje turističke ili ugostiteljske djelatnosti.

Poslanik Mirsad Murić, ukazavši da se bavio inspeksijskim poslovima, kao republički sanitarni inspektor, saopštio je da ne postoji propis koji inspektoru zabranjuje da, nakon legitimisanja, pregleda sve ili bilo koju prostoriju. Naprotiv, Zakonom o inspeksijskom nadzoru izričito je propisano da nadležni inspektor pregleda: objekte i prostorije, zemljište, opremu i uređaje, sredstva rada i druge predmete, proizvode koji se stavljaju u promet, robu u prometu, vršenje prometa robe i pružanje usluga, poslovne knjige, evidencije i registre, ugovore, javne isprave i drugu poslovnu dokumentaciju. Ako vlasnik objekta nema rješenje o

upotrebi ili drugo relevantno rješenje, inspektor je ovlašten da objekat zatvori. Logičan je svaki ulazak inspektora u objekat koji radi, a nije logično propisivanje da u neki objekat inspektor ne može ući.

Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović, saopštio je da je opštepoznato da mnogi turistički objekti ne podliježu nikakvim kontrolama, pa bi se zbog toga moglo organizovati kontrolno saslušanje predstavnika resornog Ministarstva i inspekcije. Istakao je da nelojalna konkurencija ne donosi boljitak ni državi, niti turističkim poslenicima. Posebno je neprijatno to što gost prisustvuje inspekcijskoj kontroli, tamo gdje je ima.

Poslanik Genci Nimanbegu, saopštio je da Zakon o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, usvojen prošle godine, čija je primjena odgođena do 1. januara 2021. godine, može riješiti dio istaknutih problema. Naime, po tom Zakonu neće biti potrebe da račun za svaku pojedinačnu uslugu bude isporučen odmah po pruženoj usluzi.

Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović izrazio je bojazan da će nedostatak elektronske podrške, neophodne za sprovođenje fiskalizacije, kreirati, namjerno ili nenamjerno, određene probleme. Ponovio je da Odbor može biti inicijator izmjena Zakona o porezu na dodatu vrijednost kao i Zakona o inspekcijskom nadzoru, ako se utvrdi da ima potrebe za tim. Saopštio je i da, ako zakonsko uporište u Zakonu o inspekcijskom nadzoru za vršenje kontrole svih subjekata i objekata postoji, treba razmotriti rad nadležnih inspekcijskih organa, po potrebi na zajedničkoj sjednici sa Odborom za ekonomiju, finansije i budžet.

d) Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović podsjetio je članove Odbora na izjašnjenje Javnog preduzeća „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ – Budva na Izvještaj kontrolne revizije Državne revizorske institucije. Saopštio je da je od posljednjeg konsultativnog saslušanja pred Odborom, a bilo ih je dva, većina preporuka DRI implementirana. Zbog potrebe usaglašavanja Ministarstva finansija, DRI i Regionalnog vodovoda, dvije preporuke nijesu implementirane. Radi se o preporukama koje se tiču specifičnosti knjiženja kredita koji nije izražen u eurima, već u dolarima. S obzirom na dostavljenu zadovoljavajuću informaciju od strane Regionalnog vodovoda smatra da, za sada, ne postoji razlog daljeg angažovanja Odbora koji ostaje otvoren za svako dalje postupanje, pogotovo u odnosu na mjere iz preporuka koje nijesu sprovedene. S obzirom na važnost Regionalnog vodovoda za turizam, iznio je uvjerenje da je u ovom Sazivu Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje otvorio i ukazao na mnoga važna pitanja za sistem snabdijevanja vodom, naplate koncesija i sl.

e) Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović upoznao je članove Odbora sa Odlukom o određivanju kriterijuma za utvrđivanje opravdanog odsustva poslanika sa sjednice Skupštine i sjednice Odbora od 31. januara 2020. godine. Zamolio je poslanike da ubuduće pošalju e-mail sa razlozima i potvrdama odsustva.

Sjednica je zaključena u 12 sati i 10 minuta.

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr Petar Ivanović